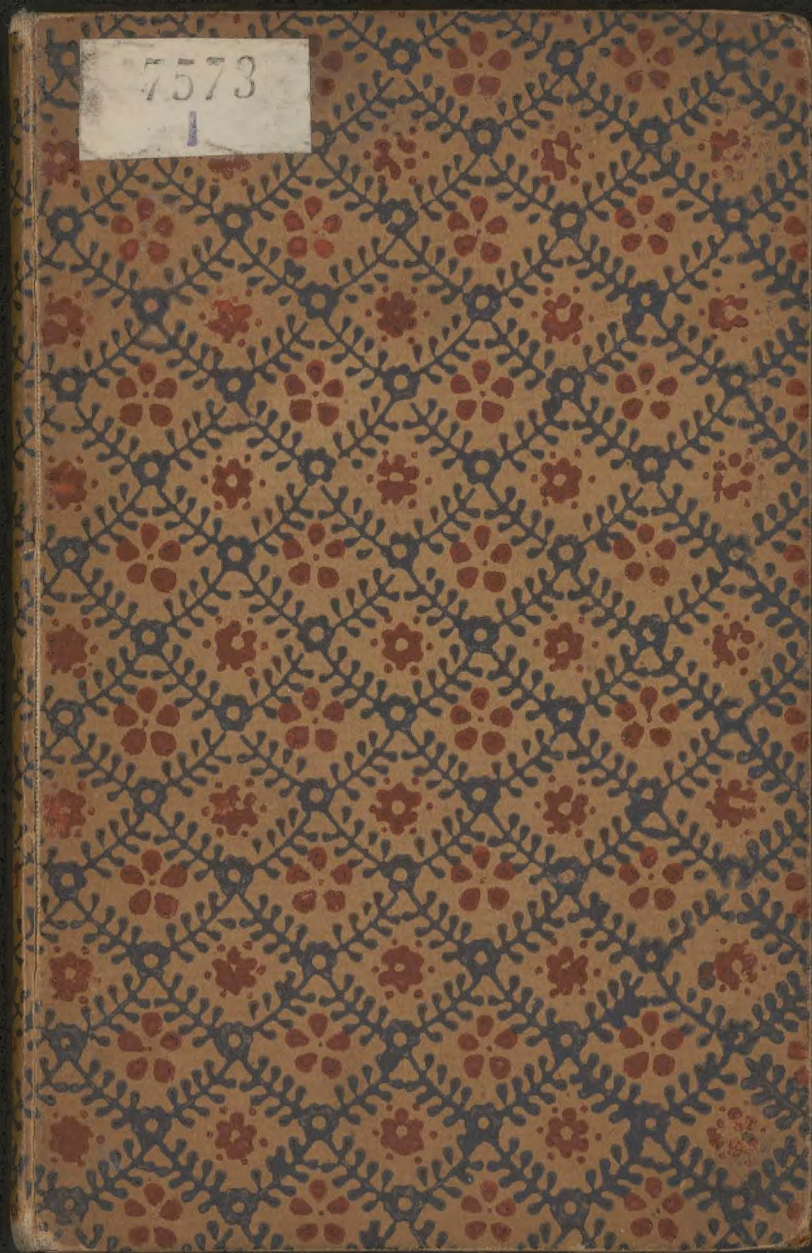
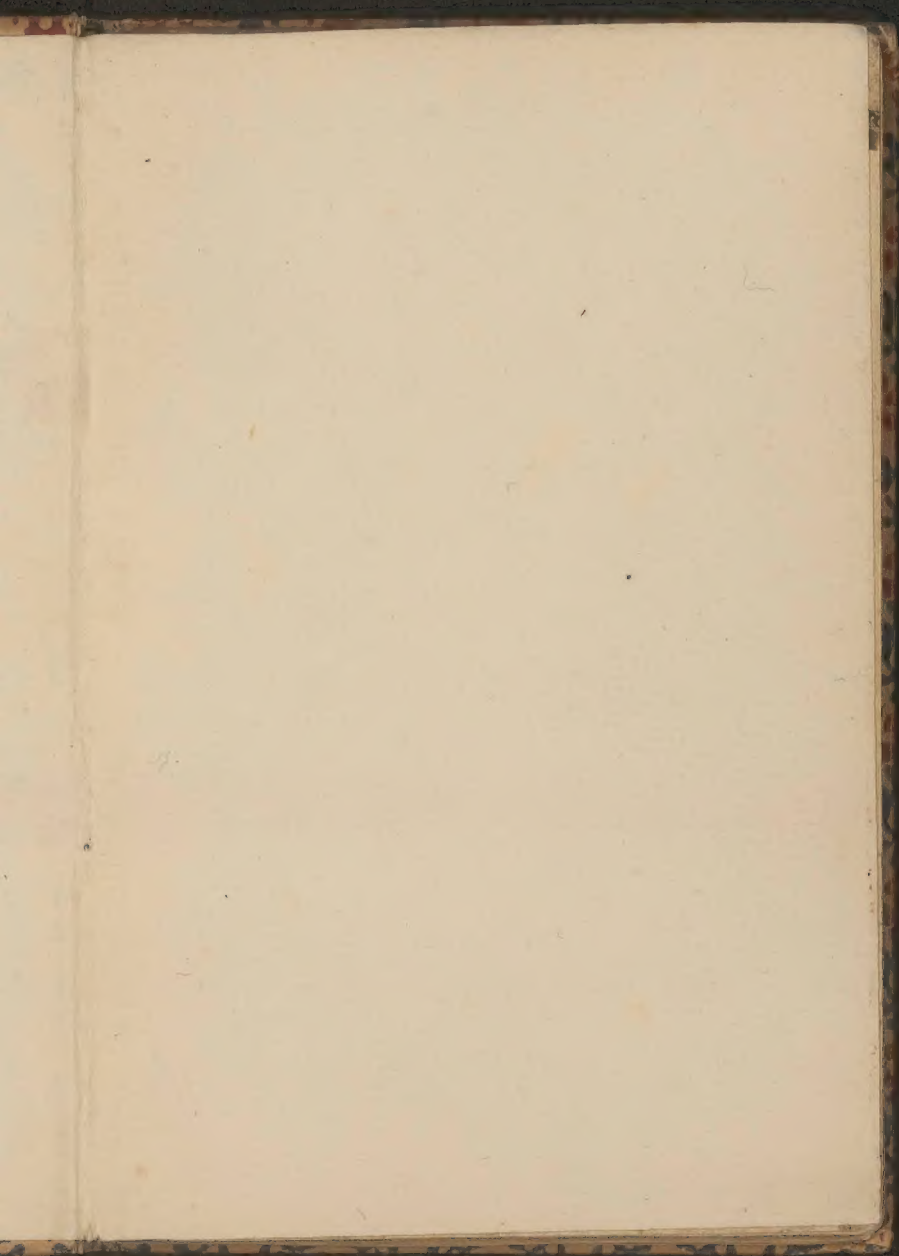

7573

7573
1

26/49-

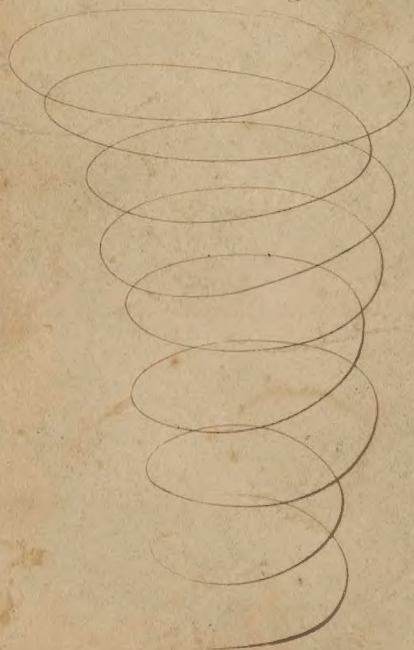

7573

Lwów Siemianin

Pobył na Litwie
i ostatnie chwile
Szymona Konarskiego.

..... Jesteś myłkniczą sobie
Drogo, a prosta, — to choćby do stoisza
Zalecia — często na krzyżu lub grobie
Odpoczywając. — Leciś więc bez kłosa
A będrów chodź w anielskiej ołobie,
Jako Gierzyzny i wiary obrońca;
A nim zasługi twoje w niebie zgina,
Ziemia przelomnie i gwiazdy porówna!
J. Horacki.

Pod jesień w r. 1836. na nagich i bezładnych
 stepach Wołnosienka, Czar przygotował wielki
 przegląd wojska. Dzienniki zagraniczne szeroko
 rozmodły się, nad ogromną masą koncen-
 tującej się jazdy, jakby na pogroźkę Euro-
 pie, i w przesadnym swojem języku widzia-
 ły nowy obóz Kossaka, lub hordę Tamerlana.
 Do jakiego rzędu postrachów dyplomatycz-
 nych należało to wielkie sił rozwiniecie,
 nie tu miejsce rozstrząsać; dosyć, że do wo-
 jennej wraży, miały się mieszać wyso-
 kie rokworki orjentalno-moskiewskie, i jak
 za starożytnej wojny, która, Katarzyna
 odprawiała po Dnieprze, powstawały, a roz-
 kazu Potemkina, na pustych wybrzeżach
 malowane dekoracye miast i włości z mies-
 kańcami napędzonymi z ludniejszych gu-
 bernii - tak i teraz, budowano pałace, zakt-
 dano parki, holerisernie, teatry, ujędźalnice
 - a dla ożywienia obrazu wybierano ze
 skonfiskowanych dóbr na Ukrainie i Podolu,
 najrodzimejszych parobków i dżieruki, któ-
 rych na zamieszanie Czarokiej krotofili mia-
 no tańczyć wstępem matieriotkim i odadzać
 na stepach. -

Do tej najsławniejszej sielanki brakło tylko aby
 Czar wziął jeszcze kapelusz stromiany i huletkę
 pasterzką. -

3
Jest to dziwne usposobienie naszego czasu
je do wszelkich monarchicznych popisów i parad,
odgrywanych dla zrobienia perwonych wrasców
na ludzi, migoczą się, pomury ogłot jakiegos
tajemniczego kamachu, rzekłbys: ognista reka
na uście Baltazara. Łujne policje, czesto =
kroć same odkrywaja, podobne spiski, czesząc
tworzą, je z niczego, a zamieszczajac w ra =
porcie dziennym, struwaja, najniemni =
niejsza, rokosz koronowaruj, glowcy. Toi
samo zdarzyło się, i przez Wozniostwskim
przeeglądem.

W okolicach Lucka i Włodzimierz stry =
muja, naraz kapitanowie sprawnicy, naj =
ostrzejszy rokosz tropić emisariewa z
Francji, który, pod przybranym nazwis =
kiem Moszynskiego, z formalnym pasz =
portem przejechać miał granicę, od Au =
stryi, pocatę, przelecić przestrzeń od Wło =
dzimierz do Dubna, z tamtąd nając wok =
nice, ryda o mil kilka, nakoniec puscic się
piechota, i zniknąć bez śladu.

Łdaje się, iż uwitowania czynowników ni =
wzięty na ten raz pożądanego skutku;
gdzi prawnie przez półtora roku nadna te =
go rokosza pogłoska nie data powrotu do
krytych najazdów, sledatw i rozdyktów.

Dopiero w przejeździe Cesa przez Włoso, gdy
Książę Dołhowski Gubernator wojenny, zdawał
sprawę o najlepszym duchu (moskiewskim) swo-
jej prowincyi zarzekając się dobrodziejstwa mo-
narchyi, zatarły panieci nieszczerść rewolucyj-
nych. Mikołaj poklepał go po ramieniu i u-
śmiechnął się: — Wiem, ci mój książę, z tem
wszystkiem czejne miej oko; bo może kiedyś
to mówisz Konarski czechy gdzie na mnie.

Konarski? zaprztał zdziwiony Gubernator.
Tak jest Konarski, emisarzysk z Francyi; po-
licya zagraniczna lepiej mi służy niż własna,
oto masz raport Ambasady.

W tym raporcie, jak głoszą, miały się
znajdować bardzo jawne dowody o pobyciu
Konarskiego na Litwie, jakies szczeguly, o
listach jego pisanych z kraju do Taryka;
jakies zwierzenie się, przyjacielom o po-
stępie i ruchach propagandy, zapewne
wszystko w ogólnych wyrazach bez wymiaru,
ki osób i miejsc — ale czy tego nie dosyć?
Zwierz wszedł do knici — jest pewnośc, dalej
gonere i dojeżdżające! — tych nigdy Czarowi
nie braknie.

Przez cały jednak ten skroc od owej pierwszej
poszlaki do poczatku Kwietnia 1838, Konarski

przebiegał Wołyn, Ukrainę, Litwę, w różnych
kierunkach, wszędzie znachodząc umysły gorące
czystą miłością ojczyzny, gotowe do pracy i po-
święceń, lecz niekierowane żadnym ścisłym
porządkiem, bez porozumienia się na wiel-
ką stopę; stowornie kierowane w rzeczy
co by sobie namnażył cel pierwszy i groźna-
dnit środki materialne do uwieczystwie-
nia go. Potrzeba było extorwicka czynu, wta-
dającego przekonaniem, wzbudzającego uf-
ność w ostrożnych, energię w przerazonych,
uczącego gorętszych mądrze używać zapatu-
- stowornie extorwicka czystej i prostej diwizy,
oddanego jednej myśli, co by się wcieliła
w każdy jego czyn, stowo, ruch. Takim exto-
wickim był Konarski, kiedy stanął na Li-
twie; lecz nie takim opuszczał po raz drugi
Prawie - wynosił on bowiem z nozdrzami-
nych kół emigracyjnych umysł napojony,
goręcą, przeziwem wszechkieru, co się liczy-
ło do salachty. Ten jednak szat opuścił go
w cześci, skoro się zetknął w Galicyi z ludź-
mi ruchu, mającymi więcej praktycznego
doświadczenia - a catkiem, kiedy w zbliże-
niu się do ludu, poznał, że propaganda
najszerzej się szerzy, tylko przez osoby
miejscowe i osiadłe, że język jego i nozu-

rozurnowania choc wyprawne do walki w naj-
subtelniejszej kwestyi i najsubtelniejszym po-
blizystwa, nie trafiaja, do prostego rozumie-
nia, który wszystko gnurituje na
mierze, a odrzuca najciemniejsze prawdy,
kiedy to z nieznajomych mu ust wyplywa.
Z drugiej strony po różnych zjazdach
tu i owdzie z młodziezą, Włocławską, odka-
ty się. Konarskiemu chce gotowe, umyśły,
energiczne i czynne, a naderwzrostko serca
nieograniczonych poświęceń. Gorliwy, o do-
bre i skuteczne prowadzenie swego dzieła
ocenil, wszystkie koleje i środki, zważył pra-
do, podobieństwo, słowem, pogodził się z
szlachetą, o tyle, o ile godnych znalazł mie-
dzy nią, obywateli. — Wszakżewał prosił
nich najdzielniejszych anostolów do ludu,
i do części narodu mającej za sobą, z pie-
koryczem w przeszłości i w przyszłości
wrodzenie się, przez usamowolnienie lu-
du posredni nieśi słowa swej, Ewangelii...

Od pierwszych prawie chwil wystąpienia
na ziemię, zabrania przez Rosję, wrochowy
wał się. Konarski usprawnił w Lisowie. Ma-
jącej tu leżą w bagdach i ławach, woskie
go

[illegible]

Z szerokich dwutani jego poświęcał histo-
ryę zapomniał zda sławę, i wsi ich młocin;
le torturami zapomniał już sławę, i tortur
w smutku Symona dla tego okres ten aż
kolimicki zapomniał, nie do nas młocin; -
Dziś wstanie historyczna, niejedna, niejedna
zapomniał, - przysięgi, jest młocin, nie i le, nie
wzięte, zapomniał, nie od kłopotliwych, która
jest, niejedna, niejedna, niejedna, niejedna, niejedna
le...

La poveretta dimoriva 1838, Schemarshi e Ro
dewiczem, successivamente da Helna, (poderosi po
ver dinge). Just lo parca u litorij lexna su oter
na oliciarie obywatelstwa, ma tak znowe dimie
- garskie kontrolaty i jarmarki, e successo l'ora
ad 23 dimietrice da 16 Maju. Porro domo-tygge
necny

pobyt ich w Wilnie, szczególnie porobili zmyś-
 mości, wiele całoników do łowarzystwa wciągu-
 li, — a między ich akademicka nicomodne po-
 kolenie Łana, i ta raka łowcom przygłazi-
 niem wzmocnita ich chorągiew. Łataninow-
 szych mniej więcej swoje dyspozycje związa-
 me, zamierzali wyjechać do Mińska, tam
 brudziej ze pobyt dłuższy gwarant niebez-
 pieczeństwem.

W tym samym czasie wjeżdżającym kłosa z powo-
 zuch, poleca Konarskiemu zaszermierzona Tu-
 chnowskiego, jako porucznika całoników i
 natrypać, przyczem przestawia go na całon-
 ica.

Do się, dźwignę rano. Po południu, dnia 27
 kwietnia, Konarski sam idzie do Tuchnow-
 kiego, gdzie zastawia kilka obywateli
 wzmysła oraz usprawniających jego
 przybycie, — idzie do naprawy łancuszek
 ci zegarka, który na razie sam porzuca.
 Tuchnowski sporządzawszy lekarski za kci-
 ka mianet odłaje, a jako szlachetniejszego
 sobie pociągają, przyjdzie mu chce Konars-
 ki zastawia go na swoje.

Jako w Warszawie, ulica jest Korotki, i
 który bierze się z niego, tam są ulice
 Konarski i Tuchnowski, a niechego mieć
 mianetów, zgoda osobnego polskiego, gdzie

Spiesz się zmuszał do ucieczki. Król pła-
nił z wielomilionowym nakładem ułożyć
Kamarskiego z podłoga, zapędzić: dla czego
rozamiał z Duchnowskiem i jakimś
parokiem: a se rozamiał, wie przecież, bo
Duchnowski ich podstępował z kółka wy-
razem ożdeń, jacy są ludzie.

— Są to kamarski ciagle grają prążyły rolę
— jeszcze ty namierzasz, to naszem zemi-
le. Także nie marzysz się domyśleć zmi-
nogo, co uchodzi za najgłębszą ciębną na
tym?

— Także to go?

— Sekcja czasu i siłki wana, proste to
złotyśko z bieżną siwicią nie nie nie...

Tak Kamarski zgrzesze przypuszczają się
nazwem Duchnowskiego, a towarzystwy
szpicami na polu z bieżną ulicą
przylaskujących do Włostkiewicz, wskazy-
wać kamienicy, gdzie są kamienicznicy
nie ukrywać sławia se na wrocie przy-
derżanych wychodzących, a sam wliwa dla
przekonania się czy ten to go marzą, poj-
mali, jest u siebie.

Była to kamienica o dwóch wychodach.
Kamarski zniknął, a szpicz, niezachwyt
się do zmielenia; poznał se do wygine

wystrzaskano w pole, i natychmiast pobiegł
do macebnika leżącej policyj jenerała Józef-
Korwa domoszego patko miał konarskiego
w rękę i patko miał się, wzięty. W sku-
tek tego, Duchonowski wręczony, ale
Witno sławne straszenie zgrają sapie-
gów w rozganie, a miejscowi mieszkancie
późno wracający do domu, widział wy-
stępujących wypręgow, po za wyglami, i
bawili się pokrzytych w olejowych zra-
utkach.

Przez 12 parę dni lewego, Konarski prze-
chorował się, jeszcze w miesiąc, i nie wy-
jechał, jak sobie był utwierdził, pojechał, lecz
wyjechał Konarski o której postarzał się,
Korwa, straszenie, później na wracanie,
straszenie soldaty. Wstąpił Konarski na
wyglami strasze na stras, postarzał się
wstrząsnął na lewym Konarskim, Korwa
miał nie miał z brakiem resztek. Ale ma-
cieł macebników Korwa, Konarski postarzał
w budzie, bez miotany, macebników,
miał ułól głowę, a postarzał się, straszenie
na garbku macebników macebników
z czerwonymi Kolarzami, pojechał na
se cofnął. Nie było to baczności macebników

figury, uważanej na ten cel jedynie, by przez
 brzyknące podrożeń, dać mi być na
 cie skiem i by iusy, podroźnego zgościć z
 swoim opiewem; lecz nie bacząc czasu, poszedł
 myśleć nożkary, ukrył się z andersonem, do
 pochroycenia omieszczenia. Wreszcie przez
 prowadzono home Rodziowicz zbierał się do
 usiadania, gdy naraż przedstawił się im
 serarmie milenoki Wędrigolski rozkazujący,
 chrzylać podjęwanego. Rodziowicz jeszcze nie
 traci odwagi, gromi sprawunki, notkarsie
 pasaporty; kagańca poszukiwaniem praw-
 nym na omowienie doznane w interesach...
 Wędrigolski tłumaczy się, że do niego nie nie
 ma, że może sobie jechać gdzie chce, lecz że
 musi uwzględnić jego lokaja, którego wyżył cał-
 kiem w. zgości z opiewem. Rodziowicz wymus-
 ze się i przekłada niepodobnie, aby stu-
 ga jego zmiemy, wszyskimi mógł być osoba
 tak marną... Sprawunki jeszcze nie konfian-
 tye opiew, a chce wie że w trzech dni kilka
 lokkich ochryglano uszudo-omieszczenia,
 twarz, sobie, że potoin jego będąc wreszcie
 są. - Za kilka minut nemożka z kina-
 skima, ołaczono zgościem kancarami le-
 ciące do Wilna. . . .

Rodzeńce został mu sługi, miał on jedn
głoszone' roine puzery, związkowe i korres
pondencye - postanowił je zniszczyć. Z ostat
nim kawałkiem rozedartym na nągard
niejsze szastki, zademonstował katalokazyki,
i Wędrigolskie wrócił po Rodzeńce, sta
nego zaraz zaczął obić w kaptani, i za
wiał gdzie i, nieważce.

Konarski wtrącający w podziemia drzwi
larskiego, przez dwa dni nie jeści nie
dostał; nawet kucharzka stary, nie miał
na postanie na trzech dzień sławionego
przed Polgorkiem, który z góry zapisał
czy on omieszcza?

Wigzari nieodpowiedział na zaplanie,
i ożarcem zaczął.

- Wolębuje nasilka, i maciz, i toba mi
nie nie być.

Subutor zaspokoił zaczął jego zżycanie.
Wczem rozmawiali długo ztem na tem.
Konarski i ciele wymowa, miał się dany,
rozwiódł przed Waskiem obywateli czo
miekie dla ludzkości, pudywały dla ożar
miz, miewał a posmęcenie się, i inżenier
miej koronie, i postępie wyobrażeń miz
dy ludzini, i o przymie upadku car
miz....

... Zapewne nie jedna myśl mogła utkwieć
w pamięci gubernatora. I takich to myś-
li narodził się, niegdys Pestel i Rytlejów.

Do tego piarowemu śledztwie, przeniesiono
Konarskiego do więzienia w Praxpianów,
przy Ostrej Bramie, i w najbardziej ob-
warowanej księżej celi, na drugim pię-
trze, zamknięto.

Była to tak sama Praxpian gdzie niegdys
Lan, Mickiewicz, i była więzieniem ostat-
niej części dziadów cierpiatko... Klasyczne
miejsce! pamięć nieszczytliwego Szyro-
nia musiała je napętniać w samych
goziniach obrazami katuszy, umieszcza-
jącymi piórem Dama.

Dojmaru Konarskiego było zdawkem
nieumiejętną wagę. Lekkoję zgras cyprow-
ników ochywał się, imo, w którymś
nie całej. Żył, nie umierał. Już koni-
sya śledztwa postanowione, już się mu-
żem obywateli kniaż w rubroch, wie-
gubernator ogłosił, już powołki
dniami i nowa twarz, nadziei, nowych.

W hamobniepszego nie można sobie
wyobrazić nad moskiewskie śledztwo.
Śledztwo, w którym średnich muła, premien
systematyczny porządek ustrojonych

[illegible]

tylko sam jeden.

Nie raz lubie z najszybciejsem biegul się
do smuteckiego. Probuje inną męzarni, mo-
że co lepszego wymyslisz, a zobaczysz,
czy choć słowko wypatrzesz ze mnie.

Smutecki ow naczelnik siępaczy, a glo-
wą, ublazoną w ramiona pijanstwem
obraz kłej twarzy, drapieżnego, prokie i nie
ubłagane go serca, pisał się ^{jak} pisał
ty, że stoisz a niekiedy, zwiarcu się
dużo xdarwata się, by uderzoną, ogro-
mem, cierpieni i polegą, woli męzarni
ka, bo z podziwieniem powołwał:
do zelazny, czerwik!

Nie tyle hartu okazał Rodziowicz,
starzec ten z głową ubicią, wickiem
stwierdzeniem silami uległ... w męzarni
much, wzniósł wszystko co wiedział,
i ożeni zle wiedział... wydarwał oso-
by i czynności zrobit kilkaset razów
niezszczęśliwemi.

Do tych roznaminiach rozpoznał wiel-
ką, obłąkane imie Lelwie, zwozono zwozono
szlachty, uczniro ksigy, iaki delin-
kwent sławiony, przez komisyję po-
witalną,

nowilany, bywał xrypkle przez smutek
go, który rzuwał się, z swego krzysła,
uderzał pięścią, między oczy i grzmie-
cun głosem, rył:

— Przysiągał do nieś?!

Spoty, kłówał, piórk ofiara nie dala
podnieć własnego, cznego, że nadejść do
tajnego słowaczyszenia, i że przysię-
gę, wykonata Konarskiemu.

W miejscu już miejsca nie stała oklaza-
torze Warylianiów, tak uszytkie co za-
jechała więźniarni.

Cok tych scen, mordów potajemnych,
katuszy wymysłano na dusze i ciała,
jękowi nadszerających mury, obojęt-
nych zakamieniałych sędziów. abje-
wie się czym namiętnych myśli, tem
szczęśliwionych, że pochodzi od człowieka.
ka co nie był narad Polakiem, i co
orożem uzięty, za narzędie despotyz-
mu poświęca się dla ludzkości i praw-
dy.

Było to podobne do pierzchni wroscia

1837 r. kapitan rosyjski Konowajew wzru-
szony niewiernością Konarskiego, podbił
moca, charakteru, który miał sposobność
zyskać w krótkich i nam rozmowach,
podczas gdy został na straż, ruszył je-
dnej nocy do więzienia, i tam odkry-
wa się, z myślą oswobodzenia go. Kon-
arski w otwartym uszom dowierza, i
gdy ten szeregótowiec opowiada, jakim
sposobem postara się o paszport, o
nowotarne konie, jak wierza mu Kon-
arski, i otwierasz, gotowa być się, gdy
by coś odkryto - rzuci się w objęcie
szlachetnego wybaczyć, i już razem
marudzą, się o planie. Postanowili
uwolnić wszystkich najbarwziej, skom-
promitowanych.

Oto swoboda uśmieszyła się, wię-
ziom otworzasz otwarcie, kiedy zdawa-
ło się, że kardą gwałca promysła
przesłata śmiecią na jego wódkę.
Kapitan Konowajewabrał od niego
pięknym poleceniem do krótku czasu
sich, niedroga.

z jądym tablicy listem udaje się do kuzina
Antonia Urzyskiego, wreszcie męgo i czoła
kiedy uradowany, wycierając ręce, mówi
na sztyt . . . . .

Łech jakież przeżycie! jakie xawod udy,
Orzeszko z obojętną, twarzą, przyjmując
wiadomości i zwijając papier, mocno siś-
ka go w rękę. Wzruszenie kapitana nie
miał on dalece mi bron, Łech wni dorus
de, mej niewinności, Łech albo nigdy!

Korowajem jeszcze przekłada wchodzi w naj-
drobniejsze szczegóły, podobnie jak i ten: chce
ich oprowadzić razem, jeśli jego xawod
nie nie ufa, małego wolności w zrywach
barnach. Kapitan moskiewski rozbudza
język uczucie wolności w Polaku. To już
przechodzi pojcie! Ten czyni Urzyskiego zdani-
by, mógł wątpieniem wci mójzostowego
natręty. Wszystko nadawaniem! Uparty
ten cztowiek niczem nie daje się przekonać.
Korowajem między, wprost, samą sobą - wro-
pachy, xawod się na niego, chce mu wst-
dować, wniwodzić, przerwę sobie, pewnie
xawod, się - obalają, na ziemię - w ten
słychać krok ożwiernego, ustaje walka.

Korowajew odchodzi bez kartki!

11

Naradzają Czesako - w obec Komisji Sledczej, skła-
da dowód uniemożliwiający go, a potępiający,
najsłabsze jego poświęcenie.

Dla Konarskiego zgasta ostatnia nadzieja
ratunku.

Pod koniec grudnia, gdy tak w Wilnie jak
w Kijowie pokonczono śledztwa przez wy-
muszenie podpisów na obwinionych, iż
należeli do zbrodni stanu, zestawionym kos-
tat do Wilna dla skontrolowania wypr-
ności Komisji generał Polaków, którzy wie-
dzą, że uczynności i ludzkiego serca - fer-
to winno wielu uwiecznionych bądź wol-
ności zupełna, bądź zwolnienie kary, i że
go się pokazuje, iż na ten raz Smuteczki
nie wiele miał wpływu.

Korowajew oddany pod sąd skazany kos-
tat na śmierć, lecz znalazłszy obrońców
w swoim pułkowniku, w generała Gojs-
mar i Księciu Dolgoruckim. którzy, wia-
dząc stawali czołemu, iż on to zrobił ze swe-
mą dobrocią serca, i miłkości charak-
teru miał zamianę karę na lat 15
wprost żołdaty na Kaukaz.

Nieznaniowie podzieleni zostali na 3 klasy.
Do 1. na karę śmierci

102 do robot przeznaczonych na cele rybo-
i konfekcyjne, majątku.

Do B. nie posiłkowie na Sybir i w solidaryz
do Karpusowa Kaukaskich.

... Panu, uczestnicząc w życiu wewnętrznym i
nie zwracał uwagi na zewnętrzne. Miał
stałą, sławną przez generała Polonowa i
wewnętrznie. Trzymał się, w czasie
nie objęcia, widując się, jak z tamtego
świata. Generał instruował uczestników
głównie, że nie mogą być prosto
skierować zewnętrznych, o sprawności
i dowód: Panowie, oraz tak nie uchwyci
się, dowieść się, o sprawności.

Na co' opart doktor Mitkowski:

- Stichomy, eig. Veneuse. 'x ist. Groich
mühsy, nam bödre wyrok polenienie na
gubny, nam luche narad oglaszaj biezko
smutko.

— "Wielkowie obywatelscy, karze, stosami"
 się do prawa i uskuteczają nie słowami
 mówiąc, lecz czyniąc. Wierzę, że
 wasze powiaty, Lwów, Miłkowski, Pański
 i inni, to prawda, połączymy, to wasz
 kto, czego po nas życzymy do przysięgi
 my.

na Boga, dajcie nam tylko na pięt gaoxi-
nę, że młade, sadzawania męzarów, jakże
nas zmuszono do przesiedów, a ten sam
Książę przyzna się do winy, że jakże dnie
karę ponosimy.

Na to śmiejąc się przemiennie porwał
się zachwyceni, śmiejąc się i po za stół,
za nim recyta Korniszy, skazując wid-
kim kłódkiem z nieważą, sadzawia ich
majestatowi.

Dobrze! wstał jeden z nich, odwrócił się
od niego, wyprosił go na nowo śledztwo,
niech prawni wyjdzie jak oliwna
wierzba.

Lot! wzdychał zapewne do dusznego uto-
mania się przy korzytnem miejscu. —
Potem obłąkał się do Korniszy i prosił
o uopokojenie się, potem do młodzieńcy:
Nieważycie skarg norwicz: tym tyl-
ko, przestępylibyście waszą niepewność
i ciemność. Mniej więcej znam spra-
wę, i gdzie być mógł, przetożę (zarówno
o zwolnienie wyroku.

Teraz o samych męzarach, niektóre z nich przez
wstąpienie się, potężnie dozwodziły, idąc
w chłopskich łosach.

1)
kiedy się już uyrwał, z obwinie-
niami drugiej i trzeciej kłopoty, przysłało na
stół wykonanie wyroków na Kanars-
kim.

• Na trzy dni przedtem kazano wyjechać
z Włosa jego matkę, która przybyła
z prawniczymi dla niesienia pomocy.
właściwie nie szła do stowarzyszenia. Za-
tem ta matka, obywatelka Lwowa i sta-
nowy mieszkała w Warszawie, aby
jej pomógłby znajomości się na placu
Lwowskim, mówiąc Lwa: "Bądźcie prze-
ni, to wyjdzie jak z pierśi march nie
wyjść, choć tylko obecnością, mogą do
dostawać ducha, aby mi nie umierał."

Stano na tem, że musiała opuścić Wł.
no.

• W 24 godzin przedtem, to jest o 8
gozenniu z marcu dnia 14 lutego 1839 prze-
cześnie Kanarskim wyrok. Skierował
on na rozstrzelanie. Tędy tam dzień
zostawiony, nie do, przysposobienia się
na wielką, pięćdziesiątą, w wieczność
i do ostatecznej pro mordercy, nie
grzywnie tego świata, nożem i mordercem,
równie

wspomnieniom krewnych i przyjaciół, nie
 szyl się, nadziejąc, że tajemniczy los Ojczy-
 ny odstąpi się, przez duchem uwolnio-
 nym z ciąż, następnie, jakby na po-
 żegnanie wyproduł przez kilka godzin
 smutne melodie na flecie, uderzony,
 natchnieniem rzucił się do pióra,
 i niebiedę, w salce mierszopiskiej,
 stworzył wiersz, w której admiralował
 gorąco, miłość ojczyzny i wolności.
 wyłat cały rewolucyjny zapach, po-
 prawy świata z karmienia tych bła-
 dów i skończył bolesnym krzykiem
 na niesprawiedliwość lasów, mo-
 wice, czy się, do piekieł czy niebios
 dostanie, rozbił, stare niekto, stare
 niebo, a nowe boisko maie spra-
 wieć, wiedz, się, chęć dla ciępię,
 w ludzkości...

Silny, charakter wzniósł dusza
 republikanina, adyli, się, ma iosz
 ere w tym utamtu... lecz kiedy,
 zwalczając mroźnego wzrusze-
 nie ułajbła, gwałtowniejsze, now
 myslania

rozmyślania, karmienie poturczy się nam
jak ten statek na linach przywiązany
do lądu, mając odwieć, nierozumia je lico
z lekką oplotusie, i chci tylko na jednej
przywiązany do ziemi, dotąd jej niepusz-
ca, póki całkiem nie oddali się, na
pełne morze... Tak i on, uchyliwszy
się, po raz drugi, niecierpiąc się odda-
ł na pełne morze wieczności, po-
walił z lekką oplotusie, niecierpiąc
nasigławsze kawiarki i matka, i bra-
tem i kochanką. Wstępujący list,
lepiej odmaluje głębi serca jego i nie-
poszlakowana, prawda nie najszersze
niejsze, uochwila.

Tłumaczenie. Wiersze mo-
je i są wiersze, który ma kochankę,
i którym dawał miłość i serce wieniec na wieniec,
czułość i wszystkie chwile szczęśliwe, wiersze
nie najszersze, jak list, w wiersze
dawał dawał, wiersze, wiersze, wiersze, wiersze,
i wiersze, wiersze, wiersze, wiersze, wiersze,
na wiersze dawał, wiersze, wiersze, wiersze,
ten list, wiersze, wiersze, wiersze, wiersze,
los wiersze, wiersze, wiersze, wiersze, wiersze.

bez rozważania o sumieniu się,
ze wzrokiem i z murek druziejszy nie tylko
mnie nie męczy, lecz owszem zadowalnia
zadowolnie. Głęboko mnie wzrusza męczy,
kusiłusze w ławach, mojej szczeroci tego my
znam, że serce "szczeroci" kaze mi do
dac, że gozby istalnie tak byc miało. jak
pewniadze, giniy marali smierze mial
byc zmiuszonym, na mozem kielusze.
iub' sybr z tutek ławerze, w' nowu sgt-
ajm pramiżnie niezachodnym, wlen
czas litas wasze i tazy nadomnie, sybr
by spramiżline. Spadziowam się, bo
mimo, że w tam rozkizie się, ze murek, ze
lepiej jest raz skomae raz rycie przez
kale rycie, z murek komae g dzie, przez
iut kiltkizieniet w rachu lub murek. W
czemskie... a my, nie stuzie na druziejszym
murek, dnu raz murek glicie raz bęzende
zadowolnie, murek bęz murek, murek murek
nie, wlen murek zadowolnie murek murek
murek murek murek, lecz zadowolnie, murek
murek, ze murek nie zadowolnie murek.

tem ugnęta nie tylko własną łacią ob-
 lamy, lecz łacią mnóstwa, użycia, to
 je przycięci miotem za życia, to mnio
 kochano uszywać prawie gdziekolwiek...
 Ponieważ to pismo zapewnić jest adal
 nem jako wy odemni odieranie, nomeniam
 sobie. Kalka, jako malce, dla usunięcia, dla
 piew naprzeciw tej gwałtowności z moją własną
 po mojej sumie, nomeniam dla obłąk
 dnie łacią piewnie, ze sumie w a
 pełnie chystem sumie, a jeżeli po mo-
 im zgono złości, łacią łacią lub zmię-
 zęca, organicznie, wzięcie, to, moją sum-
 pamiem moją honoru, lub nomeniam
 nomeniam im życia moją, na tym sum-
 cie, jeżeli sie, zmięta, łacią, Kalka, to, ze
 chęć, moją im, nomeniam, nomeniam, nomeniam
 piewnie... na nomeniam im, Kalka! to
 moją sumie, nomeniam, nomeniam, nomeniam
 nomeniam, to moją sumie, nomeniam, nomeniam
 nomeniam, nomeniam, nomeniam, nomeniam, nomeniam
 da i ze to żyje, nomeniam, to, to obli-
 cze, nomeniam, nomeniam, nomeniam, nomeniam
 mości mimo nomeniam, nomeniam, nomeniam

u zyciu mojem. u obliczu Boga nawet
Matko przez tych grzechow, jakich dzieje
uniknąć potrzeba byc wiecy uniknięto
mickiem przez tych nie wiec szkodliwy,
nico; de, zapomniał i karmy...

Matko jeszcze jedna, proszę, do was
wszystkich, dla tego do was wszystkich,
co wiem ze ty, Matko, Stanisławie po
tęsie obodzy, a lito nie o wiekty, rzech,
chodze, zapomniał i szkodliwy, namie,
ze mierał już samili naprzykraz
tem się, a moze tym mickiem da
wniej dokuczałem, nakoniec cięzkie
niechce, jakiz, od niejakiego czasu
w duszy szuje, ile mi razy wozie,
czuje podobnego rozczuie zaciągając
przykładać się, tego nowem uła
zaczeka: miniemu St. Lularem, pros
kich St. Weberowi u Leposkie i St. de
shoy u thunders foris u L. m. j. m. j.
100 tranhoie chętnie xatom xlori li
ostatnie, uobranie, i cięzkie im. Li
rejon u m. m. j. m. j. m. j. m. j. m. j.

Weber a Leipzig, w liście prosił go o
przebaczenie, że tak późno uiszcza się
z długu i oswiadczył mu swoją przy-
jaźń i wdzięczność, żeś ty a Mr. de Key
à Chantet Louis, także oswiadczył mu
swoją przyjaźń i wdzięczność.

Niemniej serce moje nie może być
zamiarowane, ani porwane. Wszakże od-
mówiłem. Klame przez uśmiech serca, w
go, przez wielki duszą, która się, wreszcie,
wzruszyła moją: Kochałem się, i pomimo
ogromu cierpienia, jakie z powodu a
latnich wprawy, o moją, duszę, się
oparła. Kochałem i dźwięki, serce... W
miem, czy tak zaktualizowane serce ja-
kim jest teraz serce mojej dziewczyny Emil
ki, ponieważ jej długo, i smutnie a smutnie
niezgodnie, a więc tego, a niedowidłym
się, warte głośno a smutnie wyrażała,
cała sercem jej radość jest w niej.
Ziemie, ja klamroch jej inną, wam, niej.
Lubim niemul, sięgłom się nie serce
świat... Pokrewności jej, również i wola.
Jej wdzięczność prosiła, że w imieniu
moim o przebaczenie też i wam.

jakich z powodu wygnania mego do-
mawiać. Przystąpił uszyszły, w
wygnanie też ich niemniej się sta-
ło i bóg, wolność, dyktando mi-
ko, bohasz i kłótkę, mawia, biedną, pa-
mątkę i ona w swoim czasie. Dwie
wygłoszenia ad iudei, czy Ausonie i
"Rox le bógie apokal." Pamiętały że
cóżas łowies o nią, bożymości, mąży
mąży na sobie całą, bożymości ca-
te przywrócenie moje. . . . .

Wszystko smiere moja nieustraszywszy,
 Ciez w twym ożenieniu, nie wstydaj
 no mnie zadnej porwierzchnosci,
 Zaledy nie znam twojej szczesliwej
 Dany, nie moge zwatc w tym swiecie
 Ale chyba to jeony, niewidz, abys nie
 Wzglad ze kto my, komu pierze do
 Wierki do sumy, mierz nam,
 Mierz doswiadczenie mierz, zalem
 ze uprzecz swego slony, przynij nie
 Wszego kumona stogostawicistwa
 Com z gory kumona, wtem z j
 Com niewidz i z ceta, kumona, na
 189.

nasza matka, z tego powodu. Wiem że wy po-
miniecie może o waszym dygnamencie i o
biednej Emilce może tam na wasz użytek
któś czekał bóg, bo tu, bo w mieście,
w którym żyjęcie w miasteczku w którym
niektórzy nic nie widzą, nie widzą, choć
bóg pracującym, więc jest się zżymać.
Ję druciem swoim powiesz kiedyś. Ma
nieświeżość że na tym świecie był dygnan-
tysta który był pracującym. który byłby
kochał swoją żonę, żonę ci, bóg da
syna daj mu na pamięć, może imię
Jannusa, które ja długo nosiłem, może
mojej daj imię Emilia.

[illegible]

a bęxićcie szęgielnie mowęglani, i smutek
 wasza łuk iłkka bęxić, jak iłkka bęxić
 moja. Iłkka bęxićcie w zbyłki nie wiez,
 i nie rzęgić wiegić, wniżi iłkka bęxić,
 a Bęxić bęxićcie bęxićcie w bęxićcie bęxićcie.
 Iłkka bęxićcie bęxićcie jak pęgićcie mię
 węgić kęgić, węgićcie mi iłkka bęxić,
 bęxićcie, miłkka bęxićcie. Iłkka bęxićcie w bęxićcie
 w bęxićcie bęxićcie w bęxićcie bęxićcie
 bęxićcie bęxićcie bęxićcie bęxićcie bęxićcie
 i pęgićcie, co ja po wrośle nie, w bęxićcie,
 iłkka bęxićcie iłkka bęxićcie go na moja pęgićcie,
 miłkka bęxićcie ja bęxićcie iłkka bęxićcie, miłkka
 węgićcie bęxićcie się z wrośle bęxićcie,
 iłkka bęxićcie z wrośle bęxićcie, mam
 w Bęxićcie moim wrośle bęxićcie co to mi
 bęxićcie bęxićcie bęxićcie i bęxićcie bęxićcie i
 w bęxićcie, co mię pęgićcie pęgićcie
 bęxićcie bęxićcie bęxićcie wrośle bęxićcie
 z bęxićcie bęxićcie, bęxićcie bęxićcie co
 bęxićcie z bęxićcie na bęxićcie...
 Iłkka bęxićcie, jak mi bęxićcie co
 bęxićcie, mam bęxićcie bęxićcie bęxićcie
 mi bęxićcie bęxićcie z bęxićcie bęxićcie

przebaczyć. Czy tak Ojczyzna i wspólnie
wzrost, musi przebaczyć naszym, tym sta-
łocią. tylko xawm... tym xpraszyl wie-
kiem.

Legnat się polim x umiemie w sposób
wiecznego roztania i nie jemu prawi-
da, sięwil umadujące dusze...

Był nas przymierzało (Prawie, Ltu
go walczył, lecz i tu się przymierzył i rono,
nie jak Kozłowiecowi przebaczył.

To tych niezmiennych poręganach przy-
miał dozwolę, Sokalowa, xwanego i skąd
nego sochodzenia się, x mędnymi i xawil
aby na całej, mędnym, daniach mu od
Matki, kupił mu sześcienne spadnie.

Kozakale xawno teraz przekładał in-
maga, draci na braskigym mrozie,
x ten galowby, mędnym z dory, x xawil
ni. Sokalowa xawilsko a mędnym
ze mędnym na to mędnym x xawil
by dory, droga mędnym dory...

Był to mędnym mędnym, mędnym mędnym
mędnym na mędnym. mędnym mędnym
mędnym go na mędnym i mędnym mędnym
na mędnym, mędnym mędnym mędnym
mędnym.

nie, młocił, szapewski, nabiona, nęta Emilia,
na letni ubiór w którym go pamiata
zawiesz piersze szaraczkowy i obaczony.
Zamierzam sobie schować na dot.

W tym miejscu policil Sokołowski, aby
porozumieć o nętle naxiedlit niżej nęta
niżej, który będa do niego szlachci...

Tę sie, to dzieje, mieszkańcy Wilna
stwierdza, przez 8 x nana drukowanie
obwieszczenie w języku polskim,
brzmienie w ten sposób: Dnia dzisiaj
szego o godzinie 8⁰⁰ x nana będa ka-
ranij Sincersia, na zbrodni stanu emy
saryusz Symon Kondarski. Miejsce cacku-
cy na placu bractwa na brocka, branny
ktokolwiek chce być obaczony, gnamy
tęże nieze zbrodni na mori na, tam
w...

Taki od paryż 8 do wpił do 12 nęta
budność Wilna pamiata będa nęta
nęta na ulice niżej na placu bractwa,
cacku, i obaczony niżej na placu
cacku będa nęta na nęta. Wilna
szlachci na nęta niżej niżej nęta

[illegible]

i zawołał domowym głosem: i Sie na-
demną, płućcie bo ja nie chwiałę wol-
nym być, ale nie o sobie. Zbliżając się
raz ku łockim rogatkom ukrywa-
ł się, nieobjęte okiem Słomny liwa.
Spokrewał on z niejakim durnym, na tyle
typięcy, zagnajęcego go nadatkem i rzekł
do ks. Sijinskiego z usmiechem: Jak
widzę, nie jeden z Monachia zaxrosił
by mi tak usnunicalego i tak cierni-
go pogrzebu. . . .

Na rogatkami wszedł się na Lwów od dro-
gi Smockiej i udamu ku wygórnym Łąkom
naprzeciw miejscu zabaw, zwanego Po-
kulanka, gdzie był płow Ławonka.

Skłapała to salky na wchodzenie zalu
za ścianami namaszczonego, przystan-
ie niedak, skamieniałe palnysie na Wilno
zalogujące bierzenie domami enty do
line na cieżgrycie się z usłuchania
sory pancer, kci, na wzięcie, się, z ro-
chowu magdzyj parame Wiliz.

Siem kiedy skamieniał konarski i wy-
siał z zureki, wzrost, pogo, z dalsze

ale iśso wyrok krowa, będzee niwieny..

Pastor Lypinski znajdający się obok,
umacniał ducha poborzeniom słowem:
krowaśkie ciule ścisnęły mi rękę, i poraziły
krowaśką ręką. chrześcijańska, przy
sługę, jolom obrocil się, ku officerom
nabupjskim, s. słowem im głowa, lecz ci
jednocześnie rzucili mu się, w nam
ieny, i w obliczu krowaśkiej śmie
ci z broniarską stancją, zępną jak
krowaśką magrennikiem. —

'Istnienie' wy w duchu 'Evangelii' ludów
nie było dla nich krowaśką?..... nie było
magrennikiem?.....

Ten postępujący officerów nargniwał go
neralnie do krowaśkiej postaci ku niemie,
i mówił: 'magrennik' spotykał się adwa
ga: 'neralnie' pociąg, a krowaśką, aby mieć
nieznaną, 'neralnie' czerwiec! krowaśkie
obrocil się, tyłem. wyprze krowaśką tył-
ko odpowiedział: 'Nierozumienie jest to,
aby się wierzny krowaśką służebnik
z łobem, rozmarniał z broniarską.'

Skoro wzięło krowaśkiego i przypre
wadzano nad wykopywany grób, który

z trzech stron zamknięty, był szwalerem
mojską z ciemnej, waszali offcero.
wie, uroczysty, i śliczny, naciągany.
Złoty, ciemny był naciągany.

Myrica pyramidalis i *hybrida* re-
suscita dzhim morskim, čiplo to jake
čip, na roščacenic mptanovom mor-
de, my takim slyasie shmarom
mishit provodit na vov o brygi-

Widziana słowisko i starych białych
koni, jeden miał kaszki, imięciel-
no, drugi parę cioty, trzeci chustka
nie wzięty, nie czuwał. Przy wstąpi-
niu kaszki, zleciała mu z głowy, nie-
bieska zapiećka, podjął ją, i wciągnął
ją, mocno na wstę. Wzięła mu, ka-
mami kaszki zawiązano mu na
tył nogę podpięramo białym piętrem, czu-
wał słowisko chustka, i postawiano wzy-
słowie.

• La cîrca, înainte de a sosi la 12 octombrie,
dormind în mișcarea vântului, am văzut
ceva, surprinsă, înălțându-se și năvălind
cu o mișcare de vânt.

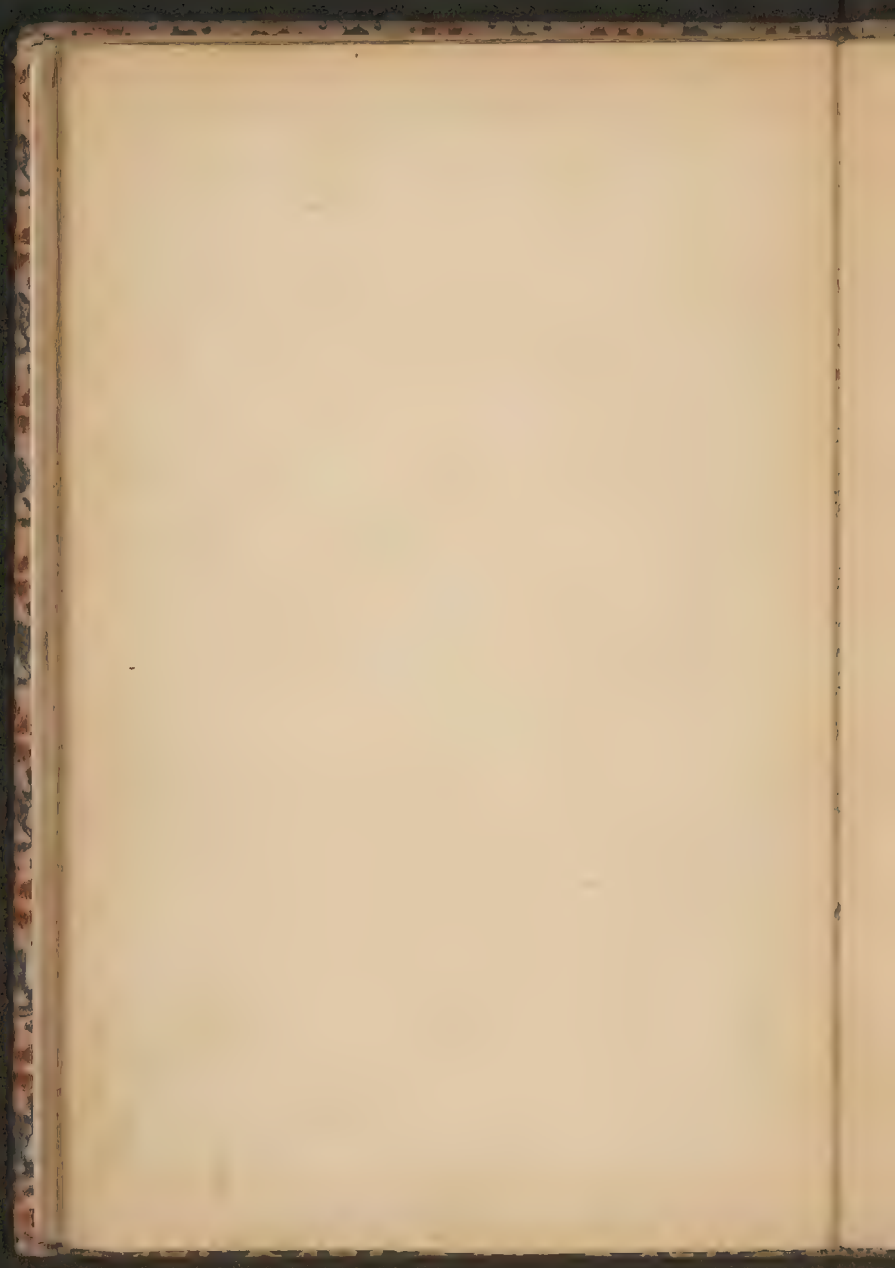

Kup, przy którym powiost Smierc,
 powięto na nelićwie. Kłos z matrygo
 łow dabył jego cioto kawał, nochowai
 na cmentarzu a ze ziętych kładan
 morobu pierścienia. Wiele oficerow
 z Korpusu Geismara axiobilo niemi
 polie swoje - niaz sie dowiedzial prze-
 siadowal i za uxorzenie pamięci na
 cmentarza, xaslat duzo ofiar na Sybir.

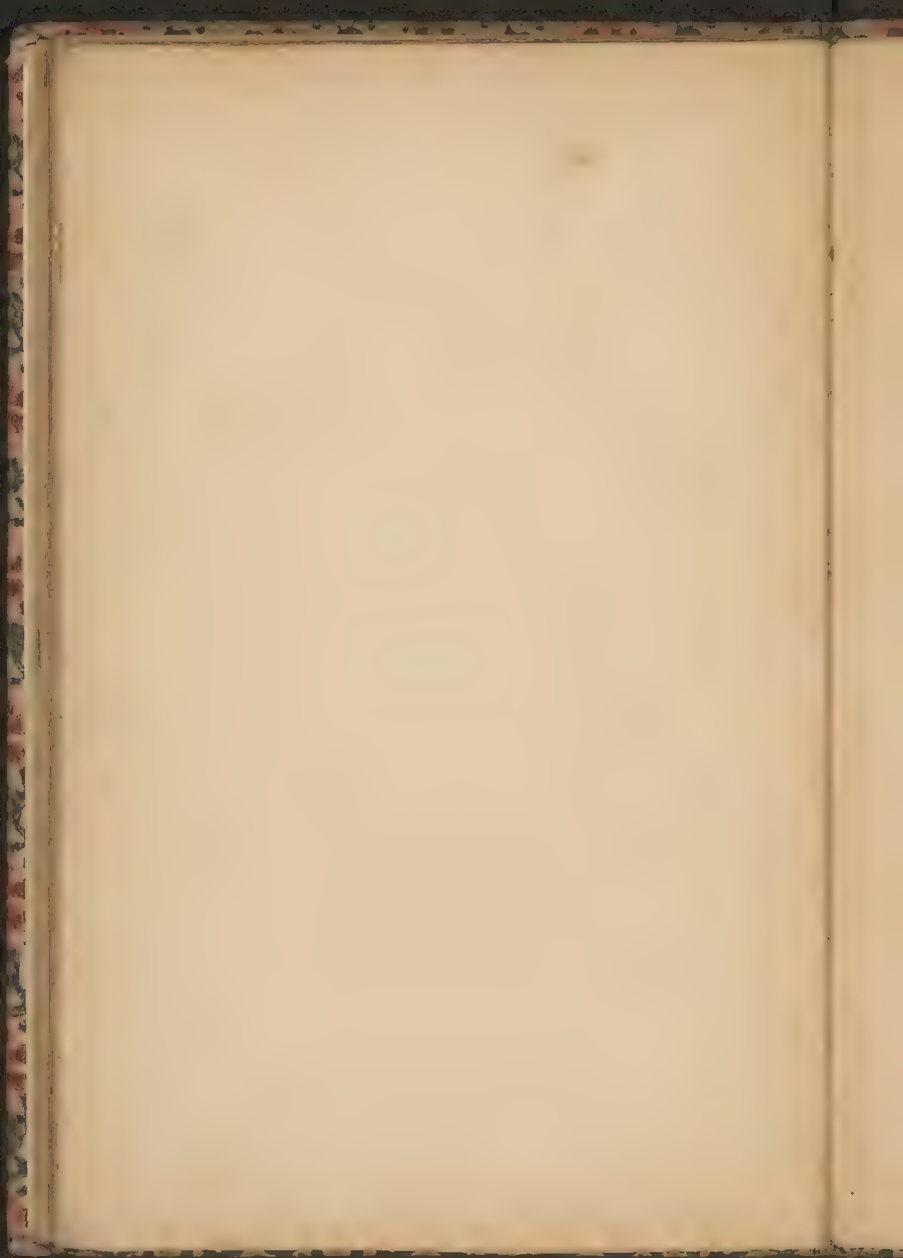
Wielu jest komite zwolala Symona
 Konarskiego: duch jego, jak drugi
 tyo oblatuje naszą ziemię i straszy
 ciemnięcow opętych do smierci.

Lucjan Niemcewicz

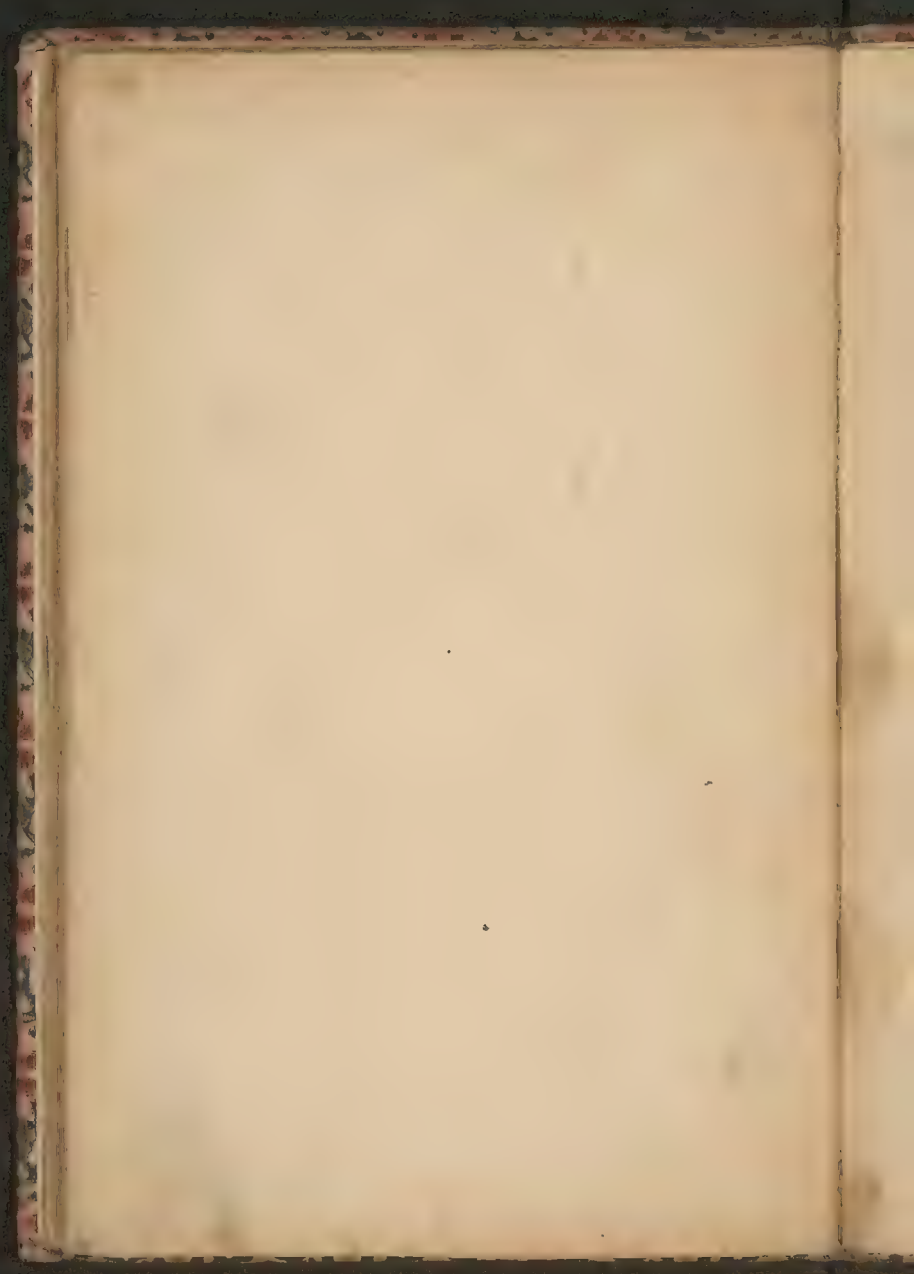

87

